

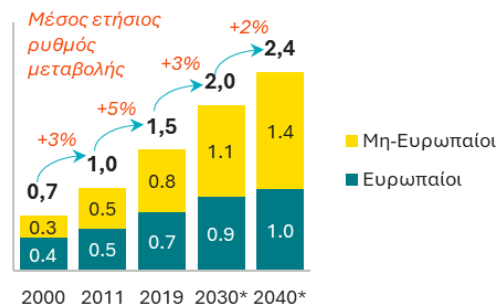
Μοναδική ευκαιρία για τον ελληνικό τουρισμό οι νέες διεθνείς τάσεις ζήτησης

Σημαντική ανάπτυξη αλλά και σημαντικές αλλαγές θα επέλθουν στην παγκόσμια τουριστική βιομηχανία την επόμενη 15ετία, καθώς ο διεθνής τουρισμός αναμένεται να εμπλουτιστεί με σχεδόν 1 δις νέους τουρίστες, προερχόμενους κυρίως από αναδυόμενες αγορές. Σε αυτό το πλαίσιο, το νέο τεύχος της σειράς μελετών «Τάσεις του επιχειρείν» της [Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας](#), εστιάζει στις προοπτικές που ανοίγονται για τον ελληνικό τουρισμό, ο οποίος καλείται να μην επαναπαυθεί σε «εύκολα ρεκόρ», αλλά να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται για μετάβαση σε ένα πιο αποδοτικό τουριστικό μοντέλο.

Ισχυρή ανάπτυξη σημείωσε ο τουρισμός το 2024, καταγράφοντας νέο ιστορικό υψηλό σε αφίξεις (36 εκ., με ετήσια άνοδο 10%) και εισπράξεις (€21 δις, με ετήσια άνοδο 4%), με παράλληλη μείωση εποχικότητας κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες (καλοκαιρινοί μήνες 50% του έτους, από 52% το 2023). Κοιτάζοντας μπροστά, η παγκόσμια τουριστική αγορά αναμένει ανάπτυξη 3%-5% για το 2025 (εκτίμηση UNWTO), με την Ελλάδα να δείχνει ότι μπορεί να υπερκεράσει τη γενική τάση βάσει των πρόδρομων δεικτών (όπως προγραμματισμός αεροπορικών). Παράλληλα όμως, ενυπάρχουν έντονα στοιχεία αβεβαιότητας, καθώς σε διεθνές επίπεδο τα δεδομένα παραμένουν ρευστά. Η διαταραχή των σχέσεων ΕΕ-ΗΠΑ και οι επιθετικές δασμολογικές πολιτικές ασκούν πιέσεις σε βασικές μας αγορές (π.χ. Γερμανία και ΗΒ), όπως αποτυπώνεται στο δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης των αγορών αυτών (χαμηλό 12μήνου το 1^ο δίμηνο του 2025).

Παγκόσμια τουριστική ζήτηση

σε δις διεθνείς τουρίστες ανά αγορά προέλευσης

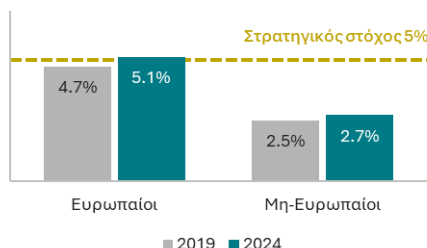
Πηγές: UNWTO, UN, Eurostat | Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

Ωστόσο, πέρα από τις τρέχουσες προκλήσεις, ο ελληνικός τουρισμός προέχει να μείνει προσηλωμένος στους μακροπρόθεσμους στρατηγικούς του στόχους, αξιοποιώντας τις τάσεις της διεθνούς τουριστικής αγοράς. Συγκεκριμένα, ο παγκόσμιος τουρισμός αναμένεται να συνεχίσει τη δυναμική πορεία της τελευταίας 20ετίας, φθάνοντας τους 2,4 δις τουρίστες το 2040, (από 1,5 δις το 2024), υπό την επίδραση (i) της αύξησης του παγκόσμιου πληθυσμού (από 8 δις σήμερα, σε 9 δις το 2040), και (ii) της μεγέθυνσης της μεσαίας τάξης (από 45% σε 60% του παγκόσμιου πληθυσμού). Παράλληλα, η δύναμη του πυρός της ζήτησης μετατοπίζεται στους μη-Ευρωπαίους τουρίστες, οδηγώντας σε δομικές αλλαγές στην παγκόσμια τουριστική βιομηχανία (καθώς η πλειοψηφία των τουριστών επιλέγει «κοντινά» ταξίδια εντός της ηπείρου τους). Υπό αυτές τις συνθήκες, η Ευρώπη για να διατηρήσει

τα μερίδιά της στην παγκόσμια αγορά τόσο «κοντινών» όσο και «μακρινών» ταξιδιών, το 2040 πρέπει να προσελκύσει επιπλέον 30% Ευρωπαίους και διπλάσιους μη-Ευρωπαίους τουρίστες σε σχέση με σήμερα.

Μερίδιο Ελλάδας στον ευρωπαϊκό τουρισμό

% σε αφίξεις τουριστών στην Ευρώπη

Πηγές: UNWTO, ΥΠΑ, Eurostat | Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

Στα νέα αυτά δεδομένα, η Ελλάδα έχει ένα δυνατό χαρτί: Σημαντικό περιθώριο να αυξήσει το χαμηλό ακόμα μερίδιό της στη δυναμική αγορά των μη-Ευρωπαίων τουριστών που επισκέπτονται την Ευρώπη (2,5% την τελευταία πενταετία, έναντι 5% στους Ευρωπαίους τουρίστες). Το εφικτό του εγχειρήματος αποδεικνύει η περίπτωση της Πορτογαλίας, με έντονη άνοδο μεριδίων προσέλκυσης τουριστών από ΗΠΑ και Κίνα (άνω των 2 ποσοστιαίων μονάδων στην ευρωπαϊκή αγορά την προηγούμενη δεκαετία). Η στόχευση της Ελλάδας για μερίδιο της τάξης του 5% και στις δύο αγορές (Ευρωπαίοι και μη), σε συνδυασμό με τον ανοδικό διεθνή τουρισμό, δημιουργεί πρόσθετη δυναμική ζήτηση για την Ελλάδα της τάξης των 19 εκ. τουριστών έως το 2040.

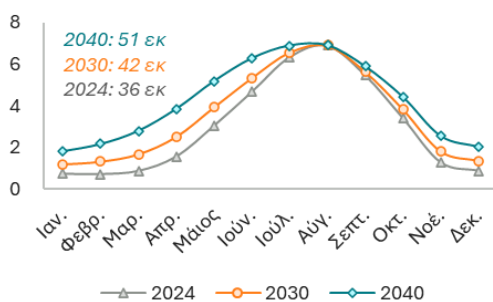
Ο ελληνικός τουρισμός δεν πρέπει να «σπαταλήσει» αυτή τη δυναμική, επιδιώκοντας απλώς την επίτευξη νέων «εύκολων» ρεκόρ αφίξεων. Η διεθνής συγκυρία προσφέρει μία μοναδική ευκαιρία να αναβαθμιστεί το τουριστικό μας μοντέλο, καθώς:

- Το ½ της πρόσθετης δυνητικής ζήτησης είναι μη-Ευρωπαίοι τουρίστες (έναντι 8% στο σημερινό μείγμα του ελληνικού τουρισμού), οι οποίοι έχουν υψηλότερη δαπάνη ανά διανυκτέρευση (σχεδόν 1,8 φορές μεγαλύτερη έναντι των Ευρωπαίων τουριστών, και 2,3 φορές έναντι των οδικών), και λιγότερο εποχική συμπεριφορά.
- Συνθήκες ανακατανομής τουριστικών ροών δημιουργούνται στην περιοχή μας, με νέους αναδυόμενους προορισμούς να ελκύουν μέρος της περιφερειακής ζήτησης της Μεσογείου (π.χ. αφίξεις στην Αλβανία: +82% το 2024 έναντι 2019) και πρωτίστως τις χαμηλότερες εισοδηματικά τουριστικές ροές.
- Τα αεροδρόμια επενδύουν δυναμικά στην προσέλκυση μη-Ευρωπαίων τουριστών, με τις προγραμματισμένες επενδύσεις (με έμφαση σε μακρινούς προορισμούς) να παρέχουν ήδη δυνατότητα απορρόφησης του ½ της πρόσθετης δυνητικής ζήτησης (έως το 2040). Παράλληλα, οι επενδύσεις του τουριστικού κλάδου διατηρούν σταθερή δυναμική, που αποτυπώνεται στην αναβάθμιση της ποιότητας ξενοδοχείων (με 55% των κλινών να είναι κατηγορίας 4-5 αστεριών, έναντι 40% το 2011), ισχυροποιώντας το ελληνικό brand.

Με όχημα τα νέα ζητούμενα των «μακρινών προελεύσεων», ο ελληνικός τουρισμός μπορεί να εστιάσει στην προσέλκυση ποιοτικότερων ροών από όλους τους προορισμούς, οδηγώντας έτσι σε διαρθρωτικές λύσεις χρόνιων προβλημάτων του τομέα. Συγκεκριμένα:

Εκτιμήσεις απορρόφησης δυνητικής ζήτησης για Ελλάδα

σε εκ τουρίστες, εξαιρουμένης της κρουαζιέρας

Πηγές: Eurostat, ΞΕΕ-ΙΤΕΠ | Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

✓ Η εποχικότητα μπορεί σταδιακά να απομακρυνθεί από το μοντέλο ήλιος-θάλασσα, προσεγγίζοντας την εποχικότητα των ευρωπαϊκών μεσογειακών χωρών, ως αντιπροσωπευτική ισορροπία δεδομένου του κλίματος της περιοχής (με Ιούλιο-Αύγουστο στο 27% του έτους, από 37% σήμερα). Σε αυτές τις συνθήκες, το σύνολο της νέας δυνητικής ζήτησης θα είναι δυνατόν να απορροφηθεί χωρίς επιπλέον επιβάρυνση σε μήνες με «τοπικό συνωστισμό» (όπως ο Αύγουστος).

✓ Η μέση δαπάνη ανά διανυκτέρευση μπορεί να αυξηθεί κατά 15% (σε πραγματικούς όρους), με αποτέλεσμα οι εισπράξεις να αυξηθούν μέχρι το 2040 κατά €14 δις (σε €34 δις, από €20 δις το 2024).

Καθώς τα οφέλη είναι σημαντικά, έμφαση πρέπει να δοθεί στο τι απαιτείται για να υλοποιηθεί αυτή η δυναμική:

- ✓ Προτεραιότητα αποτελεί η επαναστόχευση της εθνικής στρατηγικής προς την αποτελεσματική διαχείριση των τουριστικών ροών και την ανάδειξη εναλλακτικών προορισμών.
- ✓ Αναβάθμιση του συνόλου υποδομών φιλοξενίας (όπως θαλάσσιες και οδικές μεταφορές και διαχείριση ενέργειας, υδάτων και απορριμμάτων) θα πρέπει να συνοδεύσει τη μεγέθυνση των υποδομών υποδοχής (κυρίως των αεροδρομίων) – κάτι που πρακτικά (λόγω του μεγέθους και του εύρους του εγχειρήματος) θα απαιτήσει στήριξη και κατεύθυνση των τοπικών φορέων διοίκησης.

Η μελέτη μπορεί να ανευρεθεί στην ιστοσελίδα του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας, στην ενότητα Οικονομικές Μελέτες και Αναλύσεις (Κατηγορία Ελληνική Επιχειρηματικότητα):

<https://www.nbg.gr/el/omilos/meletes-oikonomikes-analuseis/reports/tourism-2025q1>

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2025